

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Práče, okres Znojmo

Práče 84, 671 61 Prosiměřice

Identifikátor školy: 600 127 907

Termín konání inspekce: 18. – 19. říjen 2001

Čj.	126 137/2001 – 05092
Signatura	ol6bv102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Práče, okres Znojmo, je neúplnou čtyřtřídní školou, která nemá právní subjektivitu. Zřizovatelem je Obec Práče, okres Znojmo. Výuka na škole je realizována podle vzdělávacího programu Základní škola, č.j. 16 847/96-2. Součástí školy je školní družina. Ve školním roce 2001/2002 školu navštěvují 52 žáci.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce hodnotila průběh, podmínky a výsledky vzdělávání v předmětech *český jazyk a matematika*. Hodnocení vychází z hospitací ve sledovaných předmětech, kontroly povinné dokumentace, kontroly plnění učebního plánu a osnov. Průběh a kvalita výuky byly hodnoceny z hlediska plánování a přípravy výuky, podmínek výuky, organizace, metod a forem výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Český jazyk a matematika

Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu a členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s příslušnými osnovami. Kontinuitu výuky českého jazyka a matematiky mezi jednotlivými ročníky zabezpečují tématické plány. Stanovené výukové cíle ve sledovaných hodinách byly reálné, odpovídaly aktuálnímu složení třídy a převážně byly v hodinách plněny. Bezprostřední příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla většinou systematická a pečlivá. V některých hodinách však chyběla vyučujícím účinná zpětná kontrola toho, jak žáci předložené poznatky pochopili, zda podoba přijatých poznatků odpovídá realitě a hlavně zda žáci dovedou poznatky používat.

Personální zabezpečení sledovaných předmětů je velmi dobré, jedna vyučující si doplňuje odbornou a pedagogickou způsobilost studiem na vysoké škole.

Učebny, ve kterých výuka probíhala, byly prostorné, čisté, účelně vybavené a vhodně vyzdobené žákovskými pracemi a názornými pomůckami. Vybavení školy didaktickou technikou, pomůckami i odbornou, naučnou a metodickou literaturou je převážně zastaralé, stejně tak knižní fond žákovské knihovny. Každá vyučující má k dispozici magnetofon. Zbývající didaktická technika, která se ve škole nachází, je nefunkční. Škola nemá k dispozici tělocvičnu, což ztěžuje práci vyučujících při realizaci vzdělávacího programu.

Ve většině sledovaných hodin byly podmínky pro dodržování psychohygienických zásad plněny. V některých hodinách učitelky vhodným způsobem nereagovaly na únavu žáků a pokles jejich výkonnosti. Výukové prostory odpovídaly psychohygienickým zásadám. V rozvrhu hodin byly rovněž psychohygienické zásady respektovány. Dodržování psychohygienických požadavků v průběhu některých hodin ztěžoval hluk z ulice.

Struktura hospitovaných hodin odpovídala věku žáků a stanoveným výukovým cílům. Výuka byla vedena jasně a srozumitelně. Učitelky většinou využívaly rozmanitých vyučovacích metod, výběr a množství informací přizpůsobovaly specifickým podmínkám třídy. Vyučovací čas byl využíván efektivně. V převážné části sledované výuky žáci měli možnost v praktických aplikacích si ověřovat užitečnost a významnost získávaných poznatků pro život, demonstrovali získané vědomosti a dovednosti v jednoduchých poznávacích a praktických úlohách a situacích. Učebnice a učební pomůcky byly užívány účelně. Diferenciace úkolů s ohledem na individuální schopnosti jednotlivců byla sledována zřídka. V menší části sledované výuky byly použity stereotypní formy a metody práce, nebyl vždy vytvářen dostatečný prostor pro aktivní učení a pro vyjádření vlastního názoru žáků. Učivo bylo v hodinách matematiky i českého jazyka interpretováno věcně a odborně správně.

Učitelky využívaly vstupních a průběžných motivací v omezené míře. Vstupní motivace většinou spočívala v prostém sdělení tématu, ojediněle cíle hodiny. Nejčastěji využívaným motivačním prvkem byla pochvala. Hodnocení jednotlivců učitelkami bylo převážně kladné, snaha a pokrok byly oceňovány. Uvádění příkladů z praxe, návaznost na životní zkušenosti žáků či využití motivačních výzev byly pozorovány velmi zřídka. Vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení, shrnutí učiva, adresné hodnocení výkonu žáků v závěru hodiny, analýza chyb či využití metody práce s chybou byly zaznamenány v malé části výuky.

Sledovaná výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře. Komunikace mezi učitelkami a žáky i mezi žáky navzájem byla založena na vzájemné důvěře a přiměřené toleranci. Systematickému rozvoji komunikativních schopností žáků byla věnována menší pozornost. Verbální i neverbální komunikace učitelek byla většinou velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky, její personální zabezpečení, psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky i interakce a komunikace byly velmi dobré. Úroveň materiálního vybavení školy je průměrná. Dílčí nedostatky byly zjištěny v oblasti motivace a hodnocení, která byla hodnocena rovněž jako průměrná.

Hodnocení výsledků vzdělávání vychází z hospitací ve sledovaných předmětech, standardizované evaluační nástroje nebyly ČŠI využity. Žáci ve většině hodin projevovali o výuku zájem, prokazovali schopnost samostatně pracovat s učebnicí a učebními texty, třídit a zpracovávat informace. Většina z nich byla schopna vyjadřovat své názory, avšak ne vždy byli žáci schopni diskutovat a argumentovat.

Celkově byl průběh a výsledky vzdělávání v jazyce českém a matematice na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy, která není časově vymezena, je zpracována v obecné rovině, bez rozlišení dlouhodobých a krátkodobých cílů. Koncepční záměry nevycházejí z analýzy podmínek a prostředí, ve kterém se škola nachází. Priority jsou zaměřeny na oblast výchovně vzdělávací, oblast ekonomickou, materiálně technickou a oblast společenskou a kulturní. Provázanost dlouhodobého plánování s ročním plánem lze vysledovat jen v dílčích oblastech. Součástí ročního plánu na školní rok 2001/2002 je plán akcí školy. Plán je koncipován do jednotlivých měsíců a u každého úkolu je uveden pracovník zodpovědný za jeho splnění.

Škola nabízí širokou škálu zájmových útvarů, které jsou organizovány školou nebo ve spolupráci se ZUŠ v Miroslavi. Do kroužků je v letošním školním roce zapojeno 85 % žáků školy. Jako nepovinný předmět se na škole vyučuje náboženství.

Kvalita plánování má průměrnou úroveň.

Organizování

Kompetence pracovníků školy jsou jasně vymezeny v pracovních náplních. Výroční zpráva je zpracována v souladu s právními předpisy, má dostatečnou vypovídací hodnotu a v jejím závěru je obsaženo i hodnocení uplynulého školního roku. Ze zápisů z pedagogických rad nevyplývá projednání a schválení výroční zprávy pedagogickou radou. Řád školy obsahuje všechna ustanovení dané příslušnou vyhláškou. Jsou v něm zakotveny nejen povinnosti žáků, ale i jejich práva a vhodně jsou v něm zakomponována i ustanovení týkající se rodičů. Řád

školy byl dodatečně projednán a schválen na mimořádné pedagogické radě dne 19. 10. 2001. Pedagogická rada jako poradní orgán plní svoji funkci, zabývá se pedagogickými i organizačními záležitostmi. Rozvrh hodin a délky přestávek korespondují s platnými právními předpisy. Zjištěné administrativní nedostatky v povinné dokumentaci školy byly z velké části odstraněny během inspekce. Poradenskou službu výchovného poradenství žákům a jejich zákonným zástupcům poskytuje ředitelka. Tato služba je zaměřena na pomoc při prospěchových a osobních problémech žáků. Osobní data žáků i zaměstnanců školy jsou bezpečně uložena v ředitelně. Informovanost uvnitř školy je vzhledem k její velikosti zajištěna velmi dobře. Učitelé i žáci získávají potřebné informace včas a v úplnosti. Zákonným zástupcům žáků jsou informace o prospěchu a chování předávány na pravidelných třídních schůzkách, prostřednictvím školního zpravodaje a v případě potřeby rodiče navštěvují školu individuálně. Spolupráce školy s obcí, s rodiči, s místní mateřskou školou i spádovou základní školou je velmi dobrá. Škola organizuje četné kulturní akce pro rodiče, pro mateřskou školu, pro důchodce, aj., pořádá dny otevřených dveří, návštěvy místní knihovny, organizuje pravidelně každý měsíc soutěže pro rodiče a děti.

Organizování je celkově na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení je vzhledem k velikosti školy a pedagogického sboru funkční, avšak s plánováním a kontrolou jednotlivých činností netvoří zcela provázaný systém. Podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků školy jsou vytvořeny. Ředitelka stanovila kritéria pro osobní hodnocení pracovníků. S kritérii byli všichni seznámeni a ředitelka podle nich při hodnocení postupuje. Systém pravidelného hodnocení pracovníků a sebehodnocení školy zaveden není. Metodické vedení nekvalifikovaných a méně zkušených učitelek není ze zápisů z pedagogických rad ani z hospitačních záznamů patrné. Další vzdělávání pracovníků je podmíněno zájmem učitelek, ředitelkou školy je podporováno a umožňováno.

Vedení a motivování pracovníků je na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka zpracovala plán kontrolní činnosti, který zahrnuje kontrolu výchovně vzdělávací práce, kontrolu pedagogické dokumentace a kontrolu kvality práce správních zaměstnanců. Kontrola provozu školy probíhá prakticky denně. Méně účinná je kontrola v oblasti vedení pedagogické dokumentace. Kontrola výchovně vzdělávací práce je realizována především prostřednictvím hospitační činnosti ředitelky. Hospitační záznamy mají spíše popisný charakter, neobsahují úkoly ani opatření pro další rozvoj učitelek a zkvalitňování jejich práce. Výsledky kontrol jsou s pracovníky projednávány. Ze zápisů z pedagogických rad ani z hospitačních záznamů však nevyplývá analýza zjištěných nedostatků či pozitivních jevů. Využití poznatků pro pozitivní ovlivňování další práce školy není zřejmé. Kontrola výsledků vzdělávání v každém ročníku je zajištěna prostřednictvím pravidelně zadávaných prověrek. Výsledky prověrek jsou analyzovány a porovnávány s uplynulým obdobím. Prospěch, chování a absence žáků jsou pravidelně vyhodnocovány na pedagogických radách.

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny a zahrnují všechny oblasti činnosti školy. Méně účinná je kontrola vedení povinné dokumentace a kontrola práce jednotlivých učitelek, která by vedla ke zkvalitňování jejich práce. Kontrolní mechanismy mají celkově průměrnou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání byly celkově průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 4. 1999, č.j. N20-229/99/Řep
- Koncepce rozvoje ZŠ Práche
- Roční plán práce pro školní rok 2001/2002
- Výroční zpráva o činnosti školy za rok 2000/2001
- Plán kontrolní činnosti na rok 2001/2002
- Záznamy z hospitační činnosti ředitelky
- Tématické plány
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy
- Řád školy
- Rozvrh hodin
- Záznamy z pedagogických rad
- Kniha úrazů
- Personální dokumentace pracovníků školy
- Záznamy o práci v zájmových útvarech

ZÁVĚR

Na základě zjištěných skutečností byl průběh a výsledky vzdělávání v matematice a českém jazyce celkově na velmi dobré úrovni a podmínky vzdělávání byly průměrné.

Od poslední inspekce zaměřené na řízení školy došlo k pozitivnímu posunu zejména v oblasti organizování činnosti a provozu školy. Ředitelka, která vykonává funkci od roku 2000, má oproti zjištění z předcházející inspekce v roce 1996 zpracovanou koncepci rozvoje školy. Rezervy stále zůstávají v oblasti vedení a motivování pracovníků a v systému kontroly. Kontrola pedagogické dokumentace a přímé výchovně vzdělávací práce je méně účinná a nevede vždy ke zkvalitňování práce pedagogů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Mgr. Zdeňka Nešetřilová v.r.

Ve Znojmě dne 22. října 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 11. 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Kamila Dvořáková	Mgr. Kamila Dvořáková v.r. podpis
-----------------------	--------------------------------------

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Jihomoravského kraje, Brno, odbor školství	16. 11. 2001	126 157/2001
Zřizovatel	16. 11. 2001	126 156/2001

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány